

Mattilsynet
Att:
Felles Postmottak
2381 BRUMUNDDAL

Høring - regulering av fangst av vågehval i 2025

Totalkvoten for fangst av vågehval i 2025 er ikke fastsatt ennå. I høringen legges kvoterådet til grunn, med forbehold om endelig kvotefastsettelse.

I henhold til kvoterådet for 2025, vil totalkvoten utgjøre 1406 dyr. Kvoten kan som tidligere fanges i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonale farvann innen IWC områdene ESB, EW, EN og CM. Med unntak av at kvoten i område CM er foreslått begrenset til 253 vågehval, er det ikke fastsatt områdebegrensninger.

Fiskeridirektøren foreslår at tidligere års regulering av vågehvalfangsten i hovedsak videreføres. Dette innebærer fri fangst for deltakende fartøy innenfor totalkvoten.

Innspill til forslaget kan sendes Fiskeridirektoratet på postmottak@fiskeridir.no innen 01.03.2025.

1. Deltakelse i fangst av vågehval

Vilkårene for å delta i fangst av vågehval er fastsatt i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjons-forskriften) § 7-2. Tillatelse gis bare for ett år av gangen, og tildeles etter søknad til Fiskeridirektoratet ved fartøy- og deltakerseksjonen. I 2024 fikk 12 fartøy tillatelse til å delta og 11 fartøy benyttet adgangen.

2. Regulering av fangst av vågehval

2.1 Gjennomføring av fangst av vågehval i 2024

Totalkvoten av vågehval var på 1157 dyr, som kunne utnyttes i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i IWC-områdene ESB, EW og EN og CM. Av totalkvoten kunne 904 dyr fanges i IWC-områdene ESB, EW og EN, og mens 253 hval kunne fangstes i IWC-område CM.

Det generelle fangstmønsteret for vågehvalfangsten er i stor grad konsentrert rundt områdene vest av Spitsbergen og ved Bjørnøya, i tillegg til kystfangst fra Vestfjorden og Varangerfjorden. I

de senere årene er det observert en forflytning av vågehval fra Spitsbergen sørover og østover inn i Barentshavet, noe som også viser seg i bestandsestimatene for forvaltningsområdene.

Hovedtyngden av fangsten ble i år tatt i Øst-Finnmark-Varangerområdet EB (65%). Fangsten langs kysten i forvaltningsområdet EW utgjorde 18% av totalfangsten. Svalbard, som har båret hovedtyngden av fangsten tidligere, sto i 2024 bare for 17% av totalfangsten. I Nordsjøen, EN, har fangsten vært beskjeden i mange år, og i fjor hadde bare én båt fangst der, og kun to hval ble fanget. Heller ikke i år ble det fangstet ved Jan Mayen.

Det var påmeldt 12 båter til fangstsesongen 2024 (mot 14 i 2023), og 11 (9 i 2023) av disse seilte ut og fikk fangst. Fangstene spriker fra 2 til 129 dyr per båt (8 til 220 i 2023).

Totalfangsten ved avslutningen av sesongen var 415 dyr, alle sammen fangst i sonene Svalbard, Barentshavet, Nordsjøen og norskekysten. Fangsten i Nordsjøen var på 2 dyr, noe som kan indikere at dette området har avtagende/liten interesse for fangerne (3% av totalfangsten i 2023, og 5% av totalfangsten i 2022). Totalfangsten i 2024 var noe lavere enn de foregående årene, og ser ut til å konsolidere et fangstnivå på 400-500 dyr årlig.

Fangsten kunne påbegynnes 1. april og den ble i samråd med næringen stoppet med virkning fra 19.september. Norges Råfisklag la til grunn at al omsetning av hvalprodukter skulle baseres på leveringsavtaler inngått mellom fanger og kjøper fra før fangststart.

Kravet om leveringsavtaler innebar at behovet for omsetningskvoter falt bort.

Tabellen nedenfor viser kvoter, fangst og deltakelsen i perioden 2006-2024, samt kvoteutnyttelse i samme periode.

Tabell 1: Kvoter, fangst, deltakelse og kvoteutnyttelse i årene 2005-2023

År	Kvote	Fangst	Utnyttelse	Antall fartøy
2005	796	639	80 %	31
2006	1052	545	52 %	28
2007	1052	593	56 %	28
2008	1052	535	51 %	27
2009	885	484	55 %	21
2010	1286	468	36 %	18
2011	1286	533	41 %	19
2012	1286	465	36 %	18
2013	1286	594	46 %	17
2014	1286	736	57 %	21
2015	1286	660	51 %	21
2016	880	591	67 %	16
2017	999	432	43 %	11
2018	1278	454	36 %	11
2019	1278	429	34 %	12
2020	1278	503	39 %	13
2021	1278	577	45 %	14
2022	917	581	63 %	13

2023	1000	507	51%	9
2024	1157	415	36%	11

2.2 Regulering av fangsten i 2025

Fiskeridirektoratet kan ikke se at årets kvotefastsettelse tilsier særlige reguleringsbehov på fartøynivå. Det foreslås derfor at fartøyene kan fangste fritt innenfor totalkvoten.

Områdebegrensning

Det fremgår av § 2 i forskrift om regulering av fangst av vågehval at «fartøy som har tillatelse til å delta i fangst av vågehval kan fange (...) vågehval i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i IWC-områdene (...)»

Fiskevernsonen ved Svalbard avgrenses av grensen mot sjøterritoriet, og etter ordlyden i bestemmelsen er det ikke tillatt å drive fangst innenfor dette området.

Norges Fiskarlag har gjort Fiskeridirektoratet oppmerksom på at det har foregått fangst innenfor denne linjen over lang tid, uten at dette har mottatt reaksjoner. Det kan heller ikke ha vært meningen å forby fangst av vågehval i territorialfarvannet rundt Svalbard.

Fiskeridirektoratet foreslår at forskriften utformes slik at det tydelig fremgår at fartøy kan drive fangst av vågehval i territorialfarvannet.

Rapportering

Regelverket for elektronisk rapportering gjelder også fartøy som fanger vågehval. De fartøyene som ikke er omfattet av plikten til elektronisk fangstrapportering skal føre fangstdagbok fortløpende. Fangstdagboken skal sendes til Fiskeridirektoratet innen åtte dager etter avsluttet fangstsesong

Fangstperiode

Fangsten foreslås som tidligere åpnet 1.april, og sluttdato foreslås fastsatt i samråd med næringen og Norges Råfisklag

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Guro Kristoffersen Lysnes
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Mattilsynet	Felles Postmottak	2381	BRUMUNDDAL
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Råfisklag Sa	Postboks 6162 Stakkevollan	9291	TROMSØ
Norges Småvalfangerlag	Postboks 714	8301	SVOLVÆR
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO

